

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Kuchynkou v právní věci
žalobce: P.Š., zastoupeného JUDr. Jaroslavem Bártou, advokátem se sídlem nám. T.G.Masaryka 25, Plzeň, proti **žalovanému: Krajský úřad Plzeňského kraje, se sídlem Škroupova 18, Plzeň,** v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18.9.2009, čj. DSH/12077/09,

t a k t o :

I. Rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, ze dne 18.9.2009, čj. DSH/12077/09, se z r u š u j e a věc se v r a c í k dalšímu řízení žalovanému.

II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 13.520,- Kč k rukám zástupce žalobce JUDr. Jaroslava Barty do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í

Žalobou podanou soudu osobně dne 2.10.2009 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, ze dne 18.9.2009, čj. DSH/12077/09, a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Věc byla původně vedena pod sp. zn. 17Ca 45/2009.

Rozsudkem ze dne 2.8.2011, čj. 17Ca 45/2009-31, Krajský soud v Plzni žalobou napadené rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému. Proti tomuto rozsudku zdejšího soudu podal žalovaný správní orgán kasační stížnost. Rozsudkem ze dne 9.11.2011, čj. 1 As 118/2011-74, Nejvyšší správní soud kasační stížností napadený rozsudek Krajského soudu v Plzni zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Od dojití zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu zdejšímu soudu je věc nově vedena pod sp. zn. 17A 102/2011.

Přestupky jsou upraveny zákonem č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*zákon o přestupcích*“).

Provoz na pozemních komunikacích je upraven zákonem č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*zákon o silničním provozu*“).

Není-li v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně stanoveno jinak, vztahuje se na řízení o přestupcích zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*správní řád*“ nebo „*spr. ř.*“) [§ 51 zákona o přestupcích].

Žalobou napadeným rozhodnutím Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství, zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Plzně, odboru správních činností, oddělení dopravních přestupků, ze dne 24.8.2009, čj. ODP/748/09, jímž se žalobce uznává vinným z porušení ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu a z naplnění skutkové podstaty přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích ve smyslu ustanovení § 22 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích.

Ze správního spisu soud zjistil, že ústní jednání v řízení o přestupku se před správním orgánem I. stupně konalo dne 27.5.2009: obviněný P. Š. se vyjádřil k věci a byla vyslechnuta svědkyně S.M.

Obviněný při tomto ústním jednání uvedl, že dne 21.3.2009 v době okolo 20.00 hod. byl na večeři, při které vypil dvě dcl červeného vína s colou. Následně v době okolo 23.00 hod. šel za svou známou paní M. do baru v Plzni, kde si objednal dvě coly bez alkoholu. Tyto zde vypil. V baru coly pil po dobu asi 20 až 25 minut. Z baru odjížděl v době okolo 23.15 hod. svým vozidlem. Před započítím jízdy a během ní na sobě nepocíťoval žádné příznaky, že by byl pod vlivem alkoholu. Rovněž se domníval, že víno vypité okolo 20.00 hod. již na něj nebude mít žádný vliv. Během jízdy byl kontrolován hlídkou Policie ČR. Při silniční kontrole se podrobil dechové zkoušce, která měla, k jeho překvapení, pozitivní výsledek. On výsledky dechových zkoušek podepsal. Až později se od paní M. dozvěděl, že do objednané coly mu byl přimíchán alkohol. Nato obviněný odpověděl na otázky správního orgánu. Na otázku, jak si vysvětloval na místě silniční kontroly pozitivní výsledky dechových zkoušek, odpověděl, že toto si nedokázal vysvětlit. Na otázku, proč s výsledky dechových zkoušek souhlasil, odpověděl, že výsledky mu byly divné, ale tyto výsledky mu byly ukázány na přístroji a

shodovaly se s vytisknutými údaji. Na otázku, proč po pozitivních dechových zkouškách nepožádal o provedení lékařského vyšetření s odběrem biologického materiálu, uvedl, že tuto možnost mu nikdo nenabídl, na jeho dotaz mu bylo policistou sděleno, že dechová zkouška postačuje. Na otázku, kdo byl u dechových zkoušek a samotné silniční kontroly přítomen, odpověděl, že on a jeden policista, další dva policisté byli ve vozidle. A na otázku, proč nevyužil svého práva a své dnešní vyjádření neuvedl již před policejním orgánem na tiskopisu oznámení přestupku nebo při podání vysvětlení dne 22.3.2009, odpověděl, že o skutečnosti s přimícháním alkoholu do nealko nápoje v této době nevěděl.

Svědkyň S.M. při uvedeném ústním jednání po zákonném poučení vypověděla, že dne 21.3.2009 v době okolo 23.00 hod. byla v pizzerii v Plzni, kde pracuje. V uvedenou dobu za ní přijel její známý pan Š. Zdržel se zde po dobu asi 15 minut. Během této doby si pan Š. objednal dvě coly. Objednal si coly čisté, bez alkoholu. Ona mu obě coly postupně přinesla. V podniku nezávisle probíhala nějaká oslava. Vzhledem k tomu, že nevěděla, že pan Š. přijel do podniku a z tohoto zase pojedje vozidlem, tak mu do každé coly o obsahu 0,3 l [přimíchala] vždy po jedné odливce 0,05 l 50 procentní slivovice. O tomto přimíchání panu Š. neřekla. Toto nemohl ani vědět. O této skutečnosti mu sdělila až po jeho další návštěvě někdy v měsíci dubnu 2009. V případě, že by věděla, že do podniku přijel vozidlem, tak by mu do coly žádný alkohol nedolávala. Na otázku zmocněnce obviněného, zda jí sdělil pan Š., že do podniku přijel vozidlem, svědkyně odpověděla, že neřikal a ona se jej neptala. Žádné další otázky nebyly svědkyni kýmkoliv položeny.

Ze správního spisu bylo dále zjištěno, že v předmětné věci byla správním orgánem I. stupně ustanovena znalkyně. Ve znaleckém posudku MUDr. Eva Čechová, znalkyně z oboru zdravotnictví – odvětví soudní lékařství, dne 13.7.2009 uvedla, že 1. Za předpokladu, že P. Š. dne 21.3.2009 kolem 20.00 hod., kdy večeřel, vypil celkem 2 dcl červeného vína s colou, pak by požil necelých 20 g absolutního alkoholu. Bilančním propočtem, s přihlédnutím k jeho tělesné hmotnosti a době posledního jídla, lze stanovit, že by se tento alkohol do 23.00 hod. téhož dne z jeho organismu zcela vyloučil a koncentrace alkoholu v jeho krvi by byla v té době nulová; 2. Pokud by P. Š. téhož dne od 23.00 do 23.20 hod. vypil 2 x 0,3 litry coly, přičemž do každé sklenice by bylo přidáno 0,05 litru 50% slivovice, pak by požil celkem 39,5 g absolutního alkoholu. S ohledem na dobu posledního jídla a jeho tělesnou hmotnost lze stanovit, že by hladina alkoholu v jeho krvi na vrcholu vstřebávání, tj. ve 24.00 hod., činila nejméně 0,52 g/kg a nejvýše 0,60 g/kg, což by odpovídalo i výsledkům prováděných dechových zkoušek; 3. Při koncentraci alkoholu v krvi 0,52 až 0,60 g/kg (promile) by se ze soudnělékařského hlediska jednalo o nejmírnější stupeň alkoholového ovlivnění – podnapilost. Jde jen o mírné postižení smyslových, duševních a jemných pohybových funkcí, které nemusí být na dotyčné osobě pro okolí patrné a rovněž běžným lékařským vyšetřením ho v řadě případů nelze odhalit; 4. Rozpoznání přidaného alkoholu do nápoje je zcela subjektivní povahy. Ze soudnělékařského hlediska lze uvést, že při pití alkoholického nápoje o koncentraci 20 objemových procent je již obvykle alkohol přidaný do nápoje rozpoznán. V tomto případě se jednalo o zředění alkoholu s výslednou koncentrací kolem 7 obj. %. Nelze tedy jednoznačně říci, že by P. Š. musel poznat, že do coca-coly byla přidána slivovice.

Ze správního spisu soud dále zjistil, že rozhodnutím ze dne 24.8.2009, čj. ODP/748/09, Magistrát města Plzně, odbor správních činností, oddělení dopravních

přestupků, uznal žalobce vinným z porušení ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu a z naplnění skutkové podstaty přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích ve smyslu ustanovení § 22 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích, neboť byl dne 22.3.2009 v době okolo 00:00 hod. v Plzni, na vozovce pozemní komunikace Palackého nám., zastaven a kontrolován hlídkou Policie ČR jako řidič motorového vozidla tov. zn. Opel Astra, SPZ: X. V průběhu silniční kontroly vzniklo podezření, že před jízdou nebo během jízdy požil alkoholické nápoje, proto byl policistou podle zvláštního právního předpisu vyzván, aby se podrobil dechové zkoušce. Analyzátozem alkoholu v dechu zn. Dräger vyr. č. ARYM-0055 byla z dechu obviněného zjištěna hodnota 0,60 promile alkoholu. Znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví – odvětví soudního lékařství bylo prokázáno, že v době silniční kontroly měl obviněný v krvi nejméně 0,52 g/kg alkoholu, tudíž obviněný řídil motorové vozidlo v takové době po požití alkoholického nápoje, kdy byl ještě pod jeho vlivem. Za to byla žalobci uložena v souladu s ustanovením § 12 odst. 1 zákona o přestupcích a podle ustanovení § 22 odst. 5 téhož zákona pokuta ve výši 13.000,- Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 7 měsíců s účinností ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

Proti tomuto rozhodnutí Magistrátu města Plzně podal žalobce odvolání.

Rozhodnutím ze dne 18.9.2009, čj. DSH/12077/09, Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství, podle § 90 odst. 5 spr. ř. odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí Magistrátu města Plzně, odboru správních činností, oddělení dopravních přestupků, ze dne 24.8.2009, čj. ODP/748/09, potvrdil.

Toto své rozhodnutí odůvodnil odvolací správní orgán tím, že ve věci je nesporné, že odvolatel jako řidič řídil motorové vozidlo, ačkoli byl pod vlivem alkoholu, což prokázal výsledek dechové zkoušky na přístroji Dräger a tuto skutečnost ostatně nepopírá ani sám odvolatel. Sporná má být ta skutečnost, zda lze u odvolatele předpokládat subjektivní stránku přestupku, tj. zavinění. Odvolatel tvrdí, že nikoli, podle svých slov nevěděl, že těsně před řízením vozidla požil alkoholický nápoj, tento mu svévolně podala obsluha v pizzerii, když on si objednal nápoj nealkoholický (colu). Odvolací správní orgán se s touto argumentací odvolatele neztotožňuje, naopak je přesvědčen, že se jedná o účelovou argumentaci, která má za cíl vyvinut se z odpovědnosti za přestupek. Účelovost odvolatelovy argumentace lze důkazy (byť nepřímými, ale tvořícími ucelený logický celek) vyvrátit.

V odůvodnění rozhodnutí ze dne 18.9.2009, čj. DSH/12077/09, odvolací správní orgán dále uvádí, že pokud odvolatel v průběhu řízení o přestupku brojí proti věci jako takové s argumentací o absenci zavinění, pak tak logicky mohl a měl činit i v rámci silniční kontroly dne 22.3.2009. Jestliže v rámci této kontroly byla odvolateli naměřena hodnota 0,60 promile alkoholu v dechu a odvolatel byl přesvědčen, že žádný alkoholický nápoj bezprostředně před jízdou nepožil, měl se výsledku této kontroly aktivně bránit. Proč odvolatel po zjištění alkoholu v jeho dechu nepoužil stejnou argumentaci, jakou uvádí v průběhu správního řízení či v odvolání? Proč nepožadoval bezprostřední vysvětlení (třeba i před orgánem policie) od obsluhy pizzerie (od S.M.), proč např. nepožadoval kromě dechové zkoušky i lékařské vyšetření, které by bývalo bylo zcela na místě, pokud odvolatele měl (musel mít) pochybnosti o výsledku dechové zkoušky. Je přece zcela nepochybné, že řidič, který bude přesvědčen o

tom, že před jízdou nepožil žádný alkoholický nápoj, resp. že není pod jeho vlivem, přičemž výsledek dechové zkoušky v rámci silniční kontroly je opačný, bude proti tomuto zásadně nesouhlasit, výsledek dechové zkoušky bude naléhavě namítat, bude uvádět okolnosti, které vyloučí požití alkoholu, bude navrhopvat důkazy apod. Odvolatel nic takové neučinil, k výsledku dechové zkoušky neměl jedinou námitku, naopak s ní souhlasil. Ani v následném podání vysvětlení před orgánem policie nevznesl žádný nesouhlas, přestože k tomu měl možnost. Odvolatel dokonce následně, několik týdnů poté, nebrojil ani proti rozhodnutí, kterým mu byl zadržen řidičský průkaz č. j. VNITŘ/D/5718/09 ze dne 8.4.2009. Takto se prostě řidič, který je přesvědčen o své nevině, nemůže racionálně zachovat, to se přiči veškerým rozumovým a logickým předpokladům. Nota bene u odvolatele, který pracuje v autobazaru a možnost řízení vozidel je pro něj každodenní nutností a zdrojem obživy. V této souvislosti odvolací správní orgán pokládá za vhodné ocitovat i ustanovení (§ 4 odst. 1) z návrhu nového občanského zákoníku, kde se praví: „Má se za to, že každá svéprávná osoba má rozum průměrného člověka i schopnost užívat jej s běžnou péčí a opatrností a že to každý od ní může v právním styku důvodně očekávat.“ Pokud by měla být i tato zásada aplikována na chování odvolatele v rámci silniční kontroly, pak je – ve vztahu k obsahu odvolání a námitek odvolatele uvedených v řízení – neobhajitelné, proč toto (z odvolání a z námitek v řízení) neuváděl již v rámci silniční kontroly nebo to neuváděl v rámci podání vysvětlení před orgánem policie nebo to neuváděl v řízení o zadržení řidičského průkazu. Odvolací správní orgán je na základě právě uvedeného přesvědčen, že argumentace odvolatele je ryze účelová s cílem vyvinut se z odpovědnosti za přestupek. Odvolatel svoje důvody uvádí až v okamžiku, kdy jej v řízení zastupuje zmocněnec, nikdy předtím nic podobného netvrdil, nepředestřel dříve své nyní uváděné důvody správnímu orgánu (či policii). Velmi pravděpodobně je argumentace dílem určité právní pomoci zmocněnce, což je samozřejmě v obecné rovině přípustné, ovšem zde jednoznačně ilustrující účelovost z ničeho nic (zřejmě zmocněncem) předložené argumentace.

Své rozhodnutí o odvolání odůvodnil odvolací správní orgán dále tím, že odvolatel v odvolání uvádí, že „nikdo přece nemůže předpokládat, že když si v pizzerii objedná nealkoholický nápoj (v daném případě colu), že mu do tohoto nápoje bude přidán alkohol“. S tímto tvrzením odvolací orgán samozřejmě zcela souhlasí, a pak je samo sebou otázka, proč se tak přesto mělo stát, proč by měla S.M. odvolateli do coly přidávat alkoholický nápoj? Neřkuli za situace, kdy dle vlastních slov nevěděla, resp. věděla, že odvolatel přijel autem. Odvolací správní orgán považuje výpověď S.M. za nepravdivou a Magistrát města Plzně by v této souvislosti (nad rámec řízení) mohl učinit i další účelné úkony (např. informace zaměstnavateli dané zaměstnankyně), neboť jde z její strany o skutečně alarmující výpověď. V prvé řadě je takřka absurdní (a odvolatel na to v odvolání sám poukazuje), aby obsluha v pizzerii servírovala zákazníkovi alkoholický nápoj, pokud ten si objednal nápoj nealkoholický. Dále je třeba přihlídnout k té skutečnosti, že S.M. je známou odvolatele, je tedy málo pravděpodobné, že by vypovídala v jeho neprospěch. V její výpovědi jsou i logické rozpory, které ji taktéž činí nevěrohodnou. Např. svědkyně uvádí, že „V uvedenou dobu za mnou přijel můj známý pan Š.“, aby pak následně uvedla, že nevěděla o tom, že pan Š. přijel do podniku a z toho zase pojedje vozidlem. Svědkyně také tvrdí, že ji odvolatel nic neřikal o tom, že do podniku přijel autem a ani se jej na to neptala, přičemž je znovu opakováno, že na začátku své výpovědi hovoří o tom, že za ní do podniku odvolatel „přijel“. Velmi nevěrohodně působí i tvrzení, že odvolatel měl v noci, kolem 23 hodiny během (pouhých) 15

minut vypít dvě coly o obsahu 0,3 l (do kterých byla přimíchána 50% slivovice) a hned zase odejít. Dle vyjádření svědkyně měla být tato skutečnost sdělena odvolateli až někdy v měsíci dubnu, otázkou zůstává, proč sám odvolatel nevyvíjel snahu tuto skutečnost ověřit mnohem dříve, když s ním bylo např. ještě před tím vedeno řízení o zadržení řidičského průkazu (pokud by mělo být pravdivé tvrzení odvolatele uvedené v odvolání, pak jedinou možností, kde a kdy mohl požit alkoholické nápoje, byla právě 15 minutová návštěva pizzerie a zde požití dvou sklenic coly).

V odůvodnění rozhodnutí ze dne 18.9.2009, čj. DSH/12077/09, odvolací správní orgán dále uvádí, že jako zcela neobhajitelné pokládá odvolací orgán tvrzení odvolatele, že jeho podpis na oznámení přestupku neznámá souhlas, potvrzení či přiznání, že vědomě řídil motorové vozidlo pod vlivem alkoholu, tedy že souhlasí s přestupkem, ale že souhlasí s výsledkem měření dechové zkoušky na přístroji s vytisknutými údaji. Tímto způsobem by žádný racionálně uvažující řidič, tedy odborně způsobilá osoba, nemohl jednat, pokud by byl v přesvědčení, že se při řízení vozidla nenacházel pod vlivem alkoholu. Toto tvrzení odvolatele pokládá odvolací správní orgán opětovně jako účelovou argumentaci. Odvolací správní orgán tedy dospěl k závěru, že námitka odvolatele ohledně absence jeho zavinění přestupku je ryze účelová s cílem vyvinut se z odpovědnosti. Skutečnosti výše uvedené svědčí k závěru, že odvolatel si byl svého protiprávního jednání od počátku vědom, neprotestoval ani v rámci policejních úkonů, ani v rámci řízení o zadržení řidičského průkazu, ke změně postoje přistoupil až v rámci projednání přestupku, kdy se nechal zastupovat zmocněncem. Odvolací správní orgán má ve shodě s Magistrátem města Plzně za prokázané, že odvolatel porušením § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 22 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích. Magistrát města Plzně v řízení zjistil správný skutkový stav, na nějž aplikoval správnou právní kvalifikaci. Nemůže obstát ani námitka odvolatele, že sankce nebyly uloženy v souladu s § 12 odst. 1 zákona o přestupcích. Magistrát města Plzně nemohl přihlídnout k zavinění, neboť není možno zcela přesně určit, zda toto bylo ve formě úmyslu či nedbalosti, tato otázka je s ohledem na postoj odvolatele reálně nevyřešitelná (byť je zde v obecné rovině plně respektováno ustanovení § 3 zákona o přestupcích). Sankce jsou jinak adekvátní, odpovídají závažnosti přestupku a okolnostem podle § 12 odst. 1 zákona o přestupcích, Magistrát města Plzně jejich výši řádně zdůvodnil.

Žalobce v žalobě namítá, že žalovaný správní orgán nevzal v potaz, že znalecký posudek, který byl v daném řízení vypracován soudní znalkyní MUDr. E. Čechovou, jednoznačně podporuje tvrzení žalobce i svědeckou výpověď S.M., přestože anebo možná právě z toho důvodu, že tyto provedené důkazy svědčí o tom, že se žalobce nedopustil předmětného přestupku, ať již úmyslně nebo jen z nedbalosti.

V žalobě se dále namítá, že žalovaný by se ve své správní úvaze měl spíše zabývat a řídit hodnocením důkazů, které jsou součástí předmětného spisového materiálu a které byly v průběhu předmětného správního řízení provedeny, a ne složitě konstruovat účelovost výpovědi a opírat ji o jakýsi „návrh nového občanského zákoníku“. Kdyby se žalovaný podrobně věnoval hodnocení důkazů, které hovoří ve prospěch žalobce, zcela jistě by „logicky“ dospěl i k odpovědím na své otázky, které vykonstruoval ve své správní úvaze. Skutečnost však není nikterak složitá. Žalobce se o skutečnosti, že mu byl Soňou Müllerovou přidán do nápojů alkohol, dozvěděl až při jeho další návštěvě pizzerie koncem

měsíce dubna. Z tohoto jednoduchého důvodu žalobce nemohl tyto skutečnosti namítat a popřípadě žádat o výslech S.M. již na místě kontroly, před orgánem policie, a/nebo v rámci odvolání proti rozhodnutí ze dne 8.4.2009, kterým mu byl zadržen řidičský průkaz. V době zahájení správního řízení, které bylo zahájeno oznámením o zahájení řízení o přestupku ze dne 4.5.2009, již o této skutečnosti věděl, a proto již od prvního kontaktu žalobce se správním orgánem v rámci ústního jednání již žalobce tuto skutečnost uváděl. Na doložení pravdivosti této skutečnosti pak žalobce následně navrhl výslech S.M. Další, dle názoru žalobce zcela irrelevantní, je ta část správní úvahy žalovaného, kde tento hodnotí jako nevěrohodnou tu část tvrzení žalobce, že měl v noci kolem 23 hodiny během pouhých 15 minut vypít dvě coly o obsahu 0,3 l a hned zase odejít. K tomuto je nutno pouze uvést, že žalobce ve své výpovědi před správním orgánem neuváděl, že by byl v pizzerii pouhých 15 minut, ale že odešel po cca 20 až 25 minutách. Žalovaný mnohokrát v rámci své správní úvahy pokládá otázky, které v dané věci zůstávají, aniž by se je jakkoliv pokusil zodpovědět nebo na ně našel odpovědi v předmětné spisové dokumentaci. Jestliže žalovaný zjistil v předmětné spisové dokumentaci tolik nezodpovězených otázek, měl tedy spisovou dokumentaci sám doplnit, nebo rozhodnutí zrušit a věc vrátit k doplnění a k novému rozhodnutí.

Žalobce v žalobě dále namítá, že závěrem svého rozhodnutí žalovaný hodnotí jako zcela neobhajitelné tvrzení žalobce, že jeho podpis na oznámení přestupku neznamena souhlas, potvrzení či přiznání, že vědomě řídil motorové vozidlo pod vlivem alkoholu, tedy že souhlasí s přestupkem, ale že souhlasí výsledek měření dechové zkoušky na přístroji s vytisknutými údaji. Tímto způsobem by žádný racionálně uvažující řidič nemohl jednat, pokud by byl v přesvědčení, že se při řízení nenacházel pod vlivem alkoholu. V reakci na tuto správní úvahu žalovaného lze pouze odkázat na příslušný tiskopis oznámení přestupku, kde je nad podpisem žalobce uvedeno „vysvětlení a podpis občana, který je podezřelý z přestupku (jednání, které má znaky přestupku)“. Jestliže tedy je řidiči předloženo oznámení o přestupku, kde má možnost se vyjádřit a podepsat, automaticky to přece neznamena, že když to oznámení podepíše, že souhlasí s přestupkem respektive se svou vinou. Vina žalobce by měla být prokázána v následném správním řízení. To potom nemusí probíhat žádné správní řízení a dokazování, jestliže je s pouhým podpisem oznámení přestupku automaticky spojováno i uznání viny. Poslední odstavec rozhodnutí žalovaného před poučením dle názoru žalobce zcela jednoznačně dokládá tvrzení žalobce, a to že v daném případě nejsou naplněny všechny znaky přestupku, a to konkrétně subjektivní stránka přestupku, tj. zavinění, a že v daném případě nelze žalobce uznat vinným z přestupku. Žalovaný zde mimo jiné uvádí, že otázka zavinění je reálně nevyřešitelná, neboť není možno zcela přesně určit, zda toto bylo ve formě úmyslu či nedbalosti. Vzhledem k tomu, že však již od prvopočátku je žalobcem namítáno, že v daném případě nelze vinit žalobce ani z úmyslného jednání ani z nedbalostního jednání a ani prvoinstanční správní orgán či žalovaný správní orgán zavinění (ať již úmyslné nebo nedbalostní) jakkoliv neprokázal, cítí se žalobce rozhodnutím žalovaného krácen na svých právech.

Žalovaný správní orgán se k žalobě vyjádřil tak, že vycházel z té skutečnosti (s odkazem na dostupný důkazní materiál), že se v případě P.Š. jedná o účelovou výpověď, tedy výpověď, která neodpovídá skutečnosti. Potom tedy ani nemohl být brán v potaz znalecký posudek MUDr. E. Čechové, který vychází právě plně z výpovědi P.Š. Pokud by

správní orgán vycházel z citovaného znaleckého posudku, byly by jeho kroky zmatečné a závěr ve věci neudržitelný.

Ve svém vyjádření k žalobě žalovaný správní orgán uvedl, že svůj závěr ve věci v rozhodnutí řádným způsobem zdůvodnil. Postup, který P.Š. zvolil, je pro odborně způsobilou osobu (držitele řidičského oprávnění) neobhajitelný. Pokud byl přesvědčen o své nevině, tak měl již od počátku argumentovat stejně jako v průběhu řízení či v odvolání. Jestliže měla být jeho výpověď pravdivá, tak musel mít o výsledku dechové zkoušky zásadní pochybnosti od počátku, musel proti němu aktivně brojit. On však nevznnesl jedinou námitku, a to ani v rámci podání vysvětlení u policie, dokonce i bez námítky akceptoval rozhodnutí o zadržení řidičského průkazu. To se přiči veškerým rozumovým předpokladům a východiskům, které je možno na daný případ aplikovat, které je možno od racionálně uvažující osoby (řidiče) předpokládat. Žalovaný dospěl ke svému závěru na základě skutečností vyplývajících ze spisu, které tvoří ucelený a objektivně zdůvodnitelný podklad pro vydání správního rozhodnutí. Na obdobném principu rozhodují i soudy v trestním řízení za situace, kdy navenek jakoby chybí přímý důkaz. Ve světle právě uvedeného je nutno znovu upozornit na klíčový problém neprotestování proti výsledku dechové zkoušky v rámci silniční kontroly, v rámci podání vysvětlení před policií či v rámci řízení o zadržení řidičského průkazu. Toto nekonání pana Š. v situacích, kdy mohl, spíše však měl konat, kdy se měl výsledku dechové zkoušky aktivně bránit, je transparentním a legitimním předpokladem, ze kterého správní orgány při vydání svých rozhodnutí vycházely.

Žalovaný správní orgán se k žalobě dále vyjádřil tak, že ze svědecké výpovědi S.M. nebylo možno objektivně vycházet jako z výpovědi nestranného a nezaujatého svědka. Sám P.Š. ji označil ze svoji známou, těžko tedy potom předpokládat, že by vypovídala jinak než ve prospěch obviněného a v její výpovědi jsou vnitřní rozpory (viz odůvodnění rozhodnutí o odvolání). Výpověď jako taková je skutečně alarmující, to pokud obsluha v pizzerii má servírovat zákazníkovi alkoholický nápoj, přičemž zákazník si objedná nápoj nealkoholický. V případě, kdy by zákazník posléze vykonával (jakoukoliv) činnost, při níž by mohl ohrozit život nebo zdraví, a tento nepříznivý následek by skutečně nastal, důsledky by byly i pro obsluhu v pizzerii fatální, určitě nejméně v rovině trestně právní. Žalovaný ve svém rozhodnutí o odvolání (nad rámec řízení) doporučil Magistrátu města Plzně, aby zvážil tuto záležitost řešit se zaměstnavatelem obsluhy v pizzerii, který by dost pravděpodobně uvedl věci na správnou míru a zjednal nápravu. Žádné otázky nezodpovězené nezůstaly, jak se snaží P.Š. v žalobě konstruovat. Žalovaný vznesl otázku týkající se výpovědi výše uvedené svědkyně, záhy si však na ni sám odpověděl a tato záležitost nebyla a není v rovině klíčového podkladu pro správní úvahu o vině. Stejně tak je nutno odmítnout tvrzení P.Š., že „otázka zavinění je reálně nevyřešitelná“, jak prý má uvádět odvolací orgán. Žalovaný však toto tvrzení váže pouze k otázce stanovení výměry sankcí podle § 12 odst. 1 zákona o přestupcích, kdy zde nelze - s ohledem na postoj P.Š. - jednoznačně prokázat úmysl. Z hlediska viny (zavinění) přestupce je jednoznačně vycházeno z § 3 zákona o přestupcích, jak je ostatně v odůvodnění rozhodnutí taktéž uvedeno.

Při jednání před soudem dne 2.8.2011 zástupce žalobce na argumentaci žalovaného v tom směru, kdy klade řečnické otázky vůči postoji obviněného v tomto řízení, např. proč při kontrole nenamítal její výsledek, proč nepožadoval vysvětlení, proč se nebránil výsledku

kontroly, uvedl, že obviněný vysvětlil, že o alkoholu se dozvěděl až dodatečně a vzhledem k tomu, že toho dne večer vypil 2 dcl vína, mohl se domnívat, že při kontrole byl zjištěn tzv. zbytkový alkohol.

Při jednání před soudem dne 31.7.2012 byla důkladně vyslechnuta svědkyně S.M.

Podáním datovaným a došlým soudu dne 3.9.2012 se žalovaný správní orgán vyjádřil ke svědecké výpovědi S.M.

Při jednání před soudem dne 1.9.2012 bylo přečteno vyjádření žalovaného ke svědecké výpovědi S.M. a zástupce žalobce se ústně vyslovil k tomuto vyjádření žalovaného. Dále bylo účastníkům řízení uděleno slovo ke konečným návrhům: zástupce žalobce předložil konečný návrh v písemné podobě, žalovaný správní orgán jej nadiktoval do soudního protokolu.

Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“).

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Podle § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu [ve znění účinném v době, kdy mělo dojít ke spáchání přestupku] řidič nesmí řídit vozidlo nebo jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití návykové látky, kdy by mohl být ještě pod jejich vlivem.

Podle § 22 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích [ve znění účinném v době, kdy mělo dojít ke spáchání přestupku] se přestupku dopustí ten, kdo v provozu na pozemních komunikacích řídí vozidlo nebo jede na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky, po kterou je ještě pod jejich vlivem.

I když s účinností od 1.8.2011 došlo ke změně právní úpravy, soud předesílá, že skutek, jehož se měl dopustit žalobce, je nadále protiprávní, na čemž nic nezměnilo ani zpřesnění skutkové podstaty, její přenesení ze zákona o přestupcích do zákona o silničním provozu a dílčí úprava sankcí za tento přestupek.

– 1 –

V přezkoumávané věci je spor o naplnění subjektivní stránky skutku, tj. o zavinění.

Podle § 2 odst. 1 zákona o přestupcích je přestupkem zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Podle § 3 zákona o přestupcích k odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.

Zavinění lze definovat jako vnitřní psychický stav pachatele přestupku k protiprávnímu jednání a jeho následku. Přestupkem je pouze zaviněné jednání. Zavinění je tedy jedním ze základních znaků odpovědnosti za přestupek, je tedy subjektivním předpokladem správněprávní odpovědnosti. Odpovědnost za přestupek možno vymezit jako odpovědnost za zaviněné protiprávní jednání konkrétní fyzické osoby. Na rozdíl od trestního práva k odpovědnosti za přestupek postačí zásadně zavinění nedbalostní.

V daném případě tedy jde o to, zda žalobce jednal zaviněně alespoň ve formě nevědomé nedbalosti nebo nezaviněně.

– 2 –

Ve svém zrušujícím rozsudku ze dne 9.11.2011, čj. 1 As 118/2011-74, Nejvyšší správní soud mj. uvedl, že po zvážení všech okolností případu nemůže souhlasit s krajským soudem, že výslech svědkyně M. mohl provést pouze některý ze správních orgánů. Žalobce založil svoji obranu primárně na tom, že jednal ve skutkovém omylu, tj. že zkonsumoval alkoholický nápoj, aniž o tom věděl. Žalobce se k tomu kromě vlastního tvrzení odvolával pouze na svědectví svědkyně M. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že chování svědkyně bylo neobvyklé, neboť personál restaurace či baru zpravidla jedná dle přání zákazníka; důvěryhodnost její výpovědi proto byla pro závěr o skutkovém omylu určující. Ověření této důvěryhodnosti mohl bezpochyby vhodně kladenými otázkami zaměřenými na průběh, okolnosti a rozličné detaily svědkynin a žalobcem popisovaného děje učinit i krajský soud. Pokud by totiž při výslechu zjistil, že svědkyně je nedůvěryhodná, resp. že žalobcem tvrzený skutkový děj je smyšlený a nemůže obstát, byla by znehodnocena jakákoliv žalobcova obrana, kterou vystavěl v rámci správního řízení, a rozhodnutí krajského soudu by mělo směřovat k zamítnutí žaloby. Naopak ukázalo-li by se, že svědkyně důvěryhodná je a skutkový děj popsáný žalobcem se s největší pravděpodobností odehrál, musel by soud upřít svoji pozornost na zkoumání dalších v žalobě nadnesených otázek týkajících se zavinění. Naznačený výslech svědkyně M. by podle názoru Nejvyššího správního soudu vedl k lepšímu objasnění skutkového stavu a k vymezení otázek, jimiž je třeba se v soudním řízení dále zabývat. Kasační soud proto dospěl k závěru, že se krajský soud odmítnutím provedení výslechu dopustil vady řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Krajský soud v novém řízení též zváží, zda je ve věci účelné provést výslech zaměstnavatele svědkyně M., který navrhl žalovaný ve vyjádření k žalobě, a svůj postup odůvodní.

– 3 –

Žalovaný správní orgán původně navrhoval vyslechnout jako svědky S.M. a jejího zaměstnavatele. Po vyjádření S. M., že pizzerii provozovala ve vlastní režii, žalovaný na výslechu jejího zaměstnavatele netrval.

Na začátku výsledku konaného dne 31.7.2012 byla svědkyně S.M. seznámena s předmětem výsledku a poučena o povinnosti vypovídat pravdivě a nic nezamlčovat, o trestních následcích křivé výpovědi a o právu svědeckou výpověď odeprít. Zároveň byla upozorněna na to, že celý výsledek je nahráván záznamovým zařízením.

Ke své osobě uvedla, že v současné době pracuje jako dispečerka. V březnu 2009 provozovala Pizzerii... Provozování pizzerie byla jednorázová záležitost. Není vyučena v oboru ani neprovozovala delší dobu nějakou praxi v pohostinství. S panem Š. jsou dobří známí. Svědkyně si už úplně nevzpomíná, jak se seznámili. Bylo to tak před 5 lety. Věděla, že pan Š. v té době pracoval v autobazaru a bydlel v R. Mezi P. a R. jezdil zpravidla autem. U výsledku u soudu byla svědkyně jednou. Nevzpomíná si, že by byla u výsledku u správního orgánu kromě onoho května 2009. Svědecký výsledek je tak pro ni záležitostí výjimečnou. Ohledně své paměti uvedla, že jelikož pracuje v autodopravě, tak má hodně věcí na zapamatování, co se týče dlouhodobých věcí, tak si myslí, že si moc nepamatuje.

V monologické části výsledku k tomu, co se stalo onoho 21.3.2009, svědkyně vypověděla: „No tak na to si už úplně moc dobře nepamatuji. Pamatuji si, že jsme tam měli prostě oslavu, pan Š. se tam zastavil a objednal si pití – Colu a já jsem mu tam k tomu právě přimíchala alkohol.“.

Následovala dialogická část výsledku. K dotazu samosoudce svědkyně popsala interiér onoho podniku – prostory přístupné pro hosty. Onen večer obsluhovala ona. K dotazu popsala, co – obecně vzato – dělala, když někdo přišel a objednal si Colu. Z alkoholických nápojů měla v baru tuzemské značky a ty známější. Z tvrdších alkoholů tam z cizích byla havana a tequilla a z tuzemských tam měli vodku, rum, fernet, slivovici K dotazu popsala, jak postupovala, když si host objednal Colu s nějakým tvrdým alkoholickým nápojem. Na způsob, jakým kasírovala hosty, si teď nevzpomněla. Nato samosoudce přečetl svědkyni její výpověď, kterou učinila před správním orgánem dne 27.5.2009. Na otázku, co by k tomu ještě chtěla dodat, svědkyně odpověděla, že tak to prostě bylo, že to nevěděla. Na otázku, zda je to její pravdivá a úplná výpověď, odpověděla, že ano, že kdyby to věděla, tak by to tam nelila. Na otázku, jaký byl tedy důvod, proč to udělala, odpověděla: „No tím, jak tam byla ta oslava, tak prostě jsem myslela, že by tam třeba zůstal.“..Myslela, že se pan Š. zúčastní oslavy. Mezi panem Š. a tou společností, která oslavovala, žádný vztah nebyl. S panem Š. jen tak seděli na baru. Na otázku, zda – když seděla na baru a domnívala se, že se pan Š. připojí k té oslavě, – to byl skutečně důvod, proč mu nalila slivovici do Coly, odpověděla: „Tak byl víkend, no tak ...“. Na dotaz, jak postupovala onoho večera, když podávala nápoj panu Š., uvedla, že na to si přesně nevzpomíná. Na dotaz, proč nevolila obvyklý postup, zvlášť Colu a zvlášť alkoholický nápoj, uvedla, že na tu přesně danou situaci si už nevzpomíná. Na otázku, zda pan Š. mohl vidět, když připravovala Colu s alkoholickým nápojem, odpověděla: „Ten bar je výš, tak nevím ...“. Na otázku, jak reagoval, odpověděla: „To si nevzpomínám, ale myslím, že to necítil, moc.“. Aby někomu, kdo si objedná Colu, dala Colu se slivovicí, bylo něco naprosto výjimečného, udělala to jenom v tomto případě pana Š. Na dotaz, zda se zajímala o to, jakým způsobem se pan Š. dostane z podniku, svědkyně uvedla, že ne. Na dotaz, zda ji ani nenapadlo, že by mohla pana Š. dostat do velmi nepříjemné situace, rovněž uvedla, že ne. Na otázku, za jakých okolností se pan Š. dozvěděl, že mu tam tu slivovici přidala, svědkyně odpověděla: „No, protože jsme po té delší době spolu mluvili a on mi říkal, že jak odjížděl, že

ho zastavili policajti a že nadýchal nějaký alkohol.“. Na otázku, zda se dostala do styku s panem Š., když dostala předvolání k tomuto výsledku, uvedla: „Dostala, ale o této věci jsem vůbec s nikým nemluvila. Já jsem na věc zapomněla a vzpomněla jsem si na to až včera večer, tak jsem to skoro prošvihla.“. Tu pizzerii svědkyně provozovala jako soukromá podnikatelka, ve vlastní režii.

Na otázku žalovaného správního orgánu, proč pan Š. do té pizzerie přijel v ten kritický den, svědkyně odpověděla: „Zastavit se, dát Colu, nevím. Tak věděl, že jsem otevřela pizzerii, tak se chtěl zastavit.“. Na dotaz žalovaného, jak dlouho tam setrval, uvedla: „Krátkou dobu, nevzpomínám si přesně, půl hodiny, 20 minut nanejvýš.“. Na dotaz, zda řekl, proč odjíždí, uvedla: „Nevím, ne, nevzpomínám si.“. Na otázku, proč – když pan Š. vždycky jezdil z R. do P. svým vozidlem, – se ten den domnívala, že tím vozidlem nepříjel do její pizzerie, svědkyně odpověděla: „Tak já nevím, jestli pil, když denně jezdil z R., a já nevím, kde přesně byl, to nevím, kde přesně byl a jestli řídil. A byl prostě pátek, byl víkend a hodně mladých lidí je většinou ve městě a jezdí domů společně, třeba taxíkem.“.

Na otázku zástupce žalobce, zda jejich vztah byl kamarádský nebo snad i nějaký bližší, jak by to charakterizovala a jestli by mohla upřesnit, že si myslela, že tam zůstane, svědkyně odpověděla: „Už nevím, v té době, jak to ...“. Na otázku, zda když si myslela, že tam zůstane, a proto mu tam nalila ten alkohol, tak jestli tam zůstane s ní, odpověděla: „No tak nějak podobně to bylo, aby tam zůstal, třeba kvůli mně.“.

Na dotaz samosoudce, zda panu Š. Colu se slivovicí účtovala nebo to bylo na účet podniku, svědkyně uvedla, že na to si už nevzpomíná. Na otázku, zda ta 50 % slivovice byla standardním vybavením nápojového lístku, odpověděla, že měli slivovici normální a ještě měli tu druhou pro známé, ta ale nebyla na prodej.

Poté samosoudce vypnul záznamové zařízení a předal je zapisovateli k ověření toho, zda svědecký výslech byl náležitě nahrán. K žádosti samosoudce svědkyně zůstala v jednací síni ještě cca čtyři minuty, než bylo ověřeno, že její svědecký výslech je náležitě zaznamenán.

– 4 –

Žalovaný správní orgán ve svém vyjádření ke svědecké výpovědi uvedl, že ji považuje za zcela nevěrohodnou a soud by k ní neměl přihlížet. Svědkyně vypovídala kusovitě, nepřesvědčivě, nevěrohodně, nelogicky. Svědkyně mj. uvedla, že P.Š. je jejím dobrým známým, o němž věděla i podrobnější osobní údaje (např. kde bydlí, kde pracuje, apod.). I v tomto kontextu vzájemné osobní vazby mezi svědkyní a žalobcem je nutné interpretovat obsah svědecké výpovědi, resp. hodnotit postavení svědkyně k celé záležitosti. To jistě na základě právě uvedeného nemůže být zcela objektivní, nezávislé a nestranné. Svědkyně dle své výpovědi věděla, že P.Š. se dopravuje ze svého bydliště v R. do P. autem, přesto nebyla schopna věrohodně zdůvodnit, proč mu i za této situace v předemtný den servírovala alkoholický nápoj, přestože si P.Š. objednal nápoj nealkoholický. Jako důvod, proč svědkyně servírovala alkoholický nápoj, tato sdělila: „*No nevím, jak tam byla ta oslava, tak prostě jsem myslela, že by tam třeba zůstal*“. Zůstat na oslavě Petr Šoukal však přirozeně mohl i za situace, kdy by požíval pouze nealkoholické nápoje, které si objednal. Nadto je třeba zdůraznit, že mezi P.Š. a oslavující společností nebyl dle vyjádření svědkyně žádný vztah.

Domněnka svědkyně o tom, že by měl P.Š. na oslavě zůstat, a proto mu servírovala alkoholické nápoje (přestože si to nepřál), tak postrádá jakýkoliv racionální základ. Na jiném místě svědecké výpovědi svědkyně na opakovaný dotaz na důvod svého počínání v předmětný den, uvedla: „*Tak byl víkend, no tak ...*“ Servírování alkoholických nápojů návštěvníkovi pizzerie, který si objednal nápoje nealkoholické, je tedy svědkyní zdůvodněno „víkendem“, což je velmi nedůvěryhodné. Samosoudce v rámci svědecké výpovědi S.M. konstatoval, že „*Výjimečné záležitosti si člověk zpravidla pamatuje. Dobře.*“ S tímto konstatováním žalovaný bezesbýtku souhlasí. Pro svědkyni tato situace byla výjimečná. Nikdy předtím, ani nikdy potom se neměla zachovat stejně, tj. servírovat alkoholický nápoj zákazníkovi, který si objednal nápoj nealkoholický. Přesto si svědkyně na uvedenou – pro ni výjimečnou – záležitost „už úplně moc dobře nepamatovala“. Svědkyně však nejen že si dobře na danou věc nepamatovala, ale zejména ji popsala zcela nevěrohodným způsobem, pravděpodobně pouze se záměrem pomoci svému dobrému známému ve správním (soudním) řízení.

Zástupce žalobce se k výpovědi svědkyně S. M. vyjádřil tak, že při jejím hodnocení je třeba vzít v úvahu dobu, která vplynula od předmětné události. Svědkyně vypovídala logicky, byť se s každou informací nevytasil pružně a hned a neuvedla vždy jasné všechny podrobnosti. Důležitý je ovšem fakt, že opakovaně nalila žalobci do Coly alkohol a samotný tento fakt jednoznačně potvrdila. Ano, uváděla, že byl víkend, že si myslela, že žalobce zůstane apod. Zřejmě ho chtěla ovlivnit k tomu, aby zůstal, k tomu se ovšem nepřiznala. S odstupem času jí zřejmě došlo, že to byl nápad hloupý. Nicméně rozhodující a subjektivní stránkou je fakt, že alkohol do Coly nalila a to je v daném případě rozhodující. Zástupce žalobce má svědeckou výpověď za věrohodnou, a to i proto, že svědkyně s odstupem času si nebyla jistá a někdy i váhala.

– 5 –

Výslechu svědkyně předcházela pečlivá organizační a obsahová příprava. Z hlediska psychologického šlo nadto o udržování optimálního poměru mezi prosazováním moci a poskytováním podpory, jak to za nejdůležitější podmínku dosažení cílů výslechové interakce považuje recentní forenzní psychologie [srov. např. Joža Spurný: Psychologie výslechu. 1. vyd. Plzeň 2010]. Z hlediska organizačního se nadto jednalo o záznam zvuku, kdy odpoutání vyslychajícího od povinnosti protokolace umožňuje jeho soustředění na dotazování a zejména na pozorování verbálních a neverbálních projevů vyslychaného, přičemž lze registrovat i méně výrazné signály v jeho chování, což je předpokladem pro správnější posouzení věrohodnosti výpovědi.

Svědkyně se k soudu dostavila na prvé předvolání a včas. Byla poučena o povinnosti vypovědět pravdu a nic nezamlčovat a o trestních následcích křivé výpovědi. Zároveň byla upozorněna na – pro mnohé málo žádoucí – skutečnost, že celý její výslech bude nahráván záznamovým zařízením. Od počátku výslechu tu nebyly známky odmítavého postoje k výslechu, neochoty vypovídat nebo emočně negativních reakcí na dotazy vyslychajícího samosoudce.

Ohledně hodnocení věrohodnosti svědeckých výpovědí došel Nejvyšší soud zejména k těmto inspirativním názorům: „*Věrohodnost výpovědi svědka nebo účastníka lze hodnotit i*

s přihlédnutím ke způsobu, jakým svědek nebo účastník soudu sděluje zjišťované skutečnosti, a k jeho chování při výpovědi.“ (rozsudek ze dne 4.4.2006, sp. zn. 22 Cdo 1033/2005, = ASPI: JUD92791CZ) a „*Při důkazu výpovědi svědka (§ 126 o.s.ř.) soud hodnotí věrohodnost výpovědi s přihlédnutím k tomu, jaký má svědek vztah k účastníkům řízení a k projednávané věci a jaká je jeho rozumová a duševní úroveň, k okolnostem, jež doprovázely jeho vnímání skutečností, o nichž vypovídá, vzhledem ke způsobu reprodukce těchto skutečností a k chování při výslechu (přesvědčivost, jistota, plynulost výpovědi, ochota odpovídat na otázky apod.) a k poznatkům získaným na základě hodnocení jiných důkazů (do jaké míry je důkaz výpovědi svědka souladný s jinými důkazy, zda jim odporuje, popřípadě zda se vzájemně doplňují).*“ (rozsudek ze dne 13.1.2009, sp. zn. 21 Cdo 4339/2007, = ASPI: JUD144829CZ).

Soud se nejprve zabýval verbálním projevem svědkyně. Za signály nevěrohodnosti výpovědi jsou v tomto ohledu považovány především rozpory v jednotlivých výpovědích a s dalšími důkazy, vyhýbání se přímé odpovědi, používání naučených frází, nejasné odpovědi, odpovědi typu „nevím“, reakce typu „nerozumím“ apod. Soud nemá za to, že by se tyto znaky v předmětné svědecké výpovědi vyskytovaly v míře nadměrné, vybočující ze zákonitostí procesů vnímání, zapamatování a vybavování. Stojí za připomenutí, co svědkyně uvedla ke klíčovým momentům případu. Na otázku, zda pan Š. mohl vidět, když připravovala Colu s alkoholickým nápojem, svědkyně odpověděla: „Ten bar je výš, tak nevím ...“. Na otázku, jak pan Š. reagoval, odpověděla: „To si nevzpomínám, ale myslím, že to necítil, moc.“. Nelze si nevšimnout, že nejde o robustní podporu žalobce. Klamající svědek by tu zpravidla použil razantnější formulaci. Na otázku, jaký byl tedy důvod, proč to udělala, svědkyně odpověděla: „No tím, jak tam byla ta oslava, tak prostě jsem myslela, že by tam třeba zůstal.“. Na otázku, zda – když seděla na baru a domnívala se, že se pan Š. připojí k té oslavě, – to byl skutečně důvod, proč mu nalila slivovici do Coly, odpověděla: „Tak byl víkend, no tak ...“. O mnoho více jsme se ovšem nedozvěděli ani na doplňující otázku zástupce žalobce. To však není neobvyklé, člověk neposkytuje rád informace, které považuje za pro sebe ohrožující. Klamající svědek by zde zpravidla naservíroval stravitelnou verzi. Vysvětlena byla i přítomnost silné 50 % slivovice. Z posuzované výpovědi ještě lze podle názoru soudu sestavit obraz podnikatelky, pro niž je provozování pizzerie epizodou a jež je ve svém podniku svou paní, která – zpracujíc zážitek spíše emočně než racionálně – v úmyslu povzbudit známého či dobrého známého, aby zůstal, potají mu přidá alkohol do Coly, aniž přitom myslí na jiné možné následky toho, že se do jeho organismu – aniž by o tom věděl – dostane určité množství této návykové látky.

Ohledně neverbálních projevů svědkyně soud exploatoval vlastní zkušenosti i často doporučovanou stat' Vratislava Kalendy: Psychologické aspekty věrohodnosti výpovědi před soudem (Právní praxe, 1994, č. 7, s. 429-438, a č. 8, s. 493-497). Východisko tu spočívá v tom, že základnou, svědčící o nepřítomnosti úzkosti, je uvolněný postoj. Situace, které vyvolávají úzkost (a klamání mezi ně patří), vedou k opuštění relaxovaného postoje a k zaujetí postoje např. obranného nebo hostilního. Abychom se ovšem vyhnuli interpretačním omylům, nesmíme vytrhávat jednotlivé jevy ze souvislostí, nýbrž musíme posuzovat vždy celý kontext. Je třeba myslet také na ambivalentnost neverbálních postojů při lhaní: v kritické situaci může docházet jak k nápadnému narůstání neklidu, tak k utlumení neverbálních projevů (vlivem zvýšené sebekontroly). Na svědkyni se podle názoru soudu nedalo nalézt prakticky nic, co by za těchto postulátů mohlo jednoznačně prokazovat klamání. To se týká

téměř všech základních segmentů neverbálního sdělování, tj. výrazu obličeje, oddálení a naklánění, gest a pohybů těla, pohledu, postoje těla a dikce, tónu, zabarvení a intenzity hlasu. Hraní si s občankou mělo spíše ráz setrvačnosti, uhýbání zrakem nenabývalo nějaké neobvyklosti, odpovědi na otázky nebyly zpravidla pronášeny ani nápadně zbrkle či unáhleně, ani po neadekvátně dlouhém přemýšlení. Snad jen to (bezděčné) pousmání doprovázející slova, že na výslech zapomněla a vzpomněla si na to až včera večer. Hlasový tón byl poměrně vyrovnaný; kolísal ovšem zejména tehdy, když měla svědkyně poskytnout informaci, kterou měla za ji ohrožující (její úmysl s panem Š.). Jiné průkazné neverbální signály nevěrohodnosti výpovědi však soud nezaznamenal (např. zmatkování, agresivitu, zvýšenou gestikulaci, těkání očima apod.).

V průběhu výslechu byla svědkyni předestřena její výpověď učiněná před správním orgánem. Její reakce vyzněla tak, že skutek, jehož se dopustila, ji mrzí. Označení pana Š. za známého před správním orgánem oproti za dobrého známého před soudem se dá vysvětlit umístěním na vztahové ose, proměnou v čase i preferencí racionálnější či emotivnější roviny. Fakt o probíhající oslavě, který se před správním orgánem jevil jako by bez souvislostí, získal před soudem určitý kontext. Stručná výpověď před správním orgánem a detailní výpověď při jednání před soudem tak vykazují elementární shodu.

Po skončení výslechu samosoudce svědkyni požádal, aby ještě zůstala v jednací síni do doby ověření toho, zda její výpověď byla náležitě zaznamenána. Rovněž po skončení výslechu se svědkyně chovala standardně; z jejich neverbálních projevů nebylo zřejmé, že by pociťovala nějaké nadměrně uspokojení z toho, že má po výslechu, že někomu neoprávněně pomohla či že na soud vyžrála. Ani z celého průběhu výslechu nebylo ostatně patrné, že by se svědkyně snažila nastolenou rolou nerovnováhu mezi vyslýchajícím a vyslýchaným nějak zvlášť eliminovat (neposkytováním informací, neakceptováním své role, proudem informací apod.).

Žalovaný správní orgán svědeckou výpověď odmítá proto, že svědkyně a P. Š. jsou dobří známí. V této souvislosti zdejší soud odkazuje na ne zcela přiléhavý, nicméně i zde aplikovatelný právní názor, že příbuzenský poměr svědka k obviněnému je pouze jednou z okolností, ke které soud přihlédne při hodnocení věrohodnosti svědecké výpovědi, a nelze proto jen z této okolnosti bez uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu učinit bezpečný závěr o věrohodnosti svědka. Skutek, ke kterému tu došlo, byl ostatně podmíněn určitou mírou vztahu mezi oběma aktéry.

Podle žalovaného je zdůvodnění skutku svědkyně a její motivace velmi nedůvěryhodné a postrádá jakýkoliv racionální základ. K tomu může soud jen zopakovat, že v předmětném chování svědkyně S. M. patrně dominovala složka emotivní nad složkou racionální, a ještě může dodat, že sama zkušenost nás učí, že ani příběhy na první pohled těžko uvěřitelné nemusí být nutně nepravdivé (a naopak).

Žalovaný dále poukázal na to, že svědkyně si na uvedenou – pro ni výjimečnou – záležitost „už úplně moc dobře nepamatovala“. K tomu soud konstatuje, že k události došlo 21.3.2009 a svědkyně vypovídala 31.7.2012. S tímto časovým odstupem mezi „tehdy a tam“ a „tady a teď“ výpověď svědkyně S. M. co do obsahu i formy podle názoru soudu

koresponduje. Člověk si výjimečné záležitosti zpravidla pamatuje dobře, s odstupem času však nikoli úplně. Nejrychleji vesměs zapomíná ty elementy jinak výjimečné události, které ho ničím nezaujaly nebo které ho zaujaly jen málo. To se zřejmě stalo i v tomto případě. S názorem zástupce žalobce na tuto otázku se dá souhlasit. Svědkyně si vzdálenou výjimečnou událost nepamatovala přesně a úplně. Tu však nelze nezmínit skutečnost známou ze správních spisů, že ani mezi vyslýchánými policisty není nic neobvyklého, že uvedou, že na událost si pamatují jen matně a jinak odkazují na úřední záznam. Klademe vedle sebe něco ne příliš srovnatelného: výpověď po několika letech o něčem výjimečném a výpovědi s krátkým odstupem o něčem rutinním, ale poskytované profesionály. Pak by ovšem bylo třeba měřit obdobným metrem, kdyby se z přezkumného řízení před krajskými soudy mělo stát řízení nalézací.

Žalovaný správní orgán prohlásil, že to, jak se ten příběh opravdu odehrál, s určitostí vědí pouze dva lidé, žalobce a jeho svědkyně. To je bezesporu hluboká pravda. Nicméně soud se věrohodností svědecké výpovědi zabývat musel a musel ji posoudit. Učinil tak s vědomím, že posuzování věrohodnosti svědecké výpovědi je ve složitějších případech spíše záležitostí dosti intuitivní, těžko slovy popsatelnou, obtížně exaktně zdůvodnitelnou. V předchozích odstavcích bylo naznačeno, co soud – i s ohledem na citovanou judikaturu – bral v úvahu, aby dospěl k většímu pocitu subjektivní jistoty při posuzování předmětné svědecké výpovědi. Svůj úsudek měl možnost ověřovat opakovaným přehráváním audiozáznamu (ne však dodatečným rozborem videozáznamu, což by ovšem ani v trestním soudnictví nebylo podle dostupných informací zrovna obvyklé). Pocity pochybností z vystoupení svědkyně nebagatelizoval a nevytěšňoval z vědomí, ale snažil se přijít na jejich příčinu (v kterém okamžiku to bylo, o čem se konkrétně hovořilo). To se, jak naznačeno, vesměs podařilo. Za této situace nabyl soud přesvědčení o věrohodnosti výpovědi svědkyně S. M. ve vztahu ke skutečnostem rozhodným pro posouzení tohoto případu.

– 6 –

Z hlediska objektivních znaků není v projednávané věci sporu; žalobce byl zadržen při řízení motorového vozidla na pozemní komunikaci, existence alkoholu v těle žalobce byla prokázána dechovou zkouškou. Skutečnost, že žalobce řídil motorové vozidlo pod vlivem alkoholu, byla postavena najisto. Není zde sporu ani o společenské škodlivosti jednání pachatele. – viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14.12.2009, čj. 5 As 104/2008-45, v němž se pokazuje na význam materiálního pojetí přestupků a *mutatis mutandis* správních deliktů vůbec. Uvedený rozsudek mimo jiné naznačil, že by mělo být reagováno represivními prostředky jen tam, či pouze tam, kde jiné nástroje nepostačují. Společenská škodlivost je tedy významným diferenciačním kritériem nejen pro to, aby jednání mohlo být hodnoceno jako přestupek, ale i pokud půjde o rozlišení mezi správním deliktem a trestným činem. To platí bez ohledu na fakt, že citovaný rozsudek byl vynesena ještě v době, kdy platilo materiální pojetí trestného činu podle § 3 odst. 2 zákona č. 140/1961 Sb., nicméně jeho závěry platí i za současného stavu, kdy pojetí trestného činu vychází z formálně materiální konstrukce.

Sporným se ve věci činí naplnění subjektivních znaků skutkové podstaty, tedy, zda žalobce jednal zaviněně alespoň ve formě nevědomé nedbalosti nebo nezaviněně a zda je tudíž za přestupek odpovědný. Subjektivní stránka a její naplnění je rozhodující pro závěr, zda

příslušná skutková podstata byla dána, tzn. zda tu je základ správní odpovědnosti ze subjektivního hlediska, tedy vina jako zaviněné naplnění znaků subjektu, objektivní stránky a objektu přestupku. Ve smyslu § 3 zákona o přestupcích k odpovědnosti za přestupek zásadně postačí zavinění z nedbalosti, k odpovědnosti za přestupek tudíž stačí i nedbalost nevědomá. Nedbalost nevědomá spočívá v tom, že pachatel nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl [§ 4 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích]. I tato forma nedbalosti se skládá ze dvou znaků, které musí být splněny současně. Prvním znakem je skutečnost, že pachatel nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, tedy že nevěděl, že může ohrozit nebo porušit zájem, proti kterému přestupek směřuje a k jehož ochraně je příslušné ustanovení především určeno (objekt přestupku). Druhým znakem je skutečnost, že to pachatel vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl, tedy dodržení určité míry opatrnosti. Nezachování této určité míry opatrnosti můžeme posuzovat podle objektivních a subjektivních kritérií, která musí být s povinností pachatele vědět a možností vědět splněna současně. Objektivní kritéria požadují na každém adresátu normy stejnou míru opatrnosti a předvídatosti (s přihlédnutím k případné zvláštní vlastnosti či postavení pachatele), jejich výrazem jsou okolnosti konkrétního případu a povinnost vědět. Subjektivní kritéria představují takovou míru opatrnosti, kterou je schopen zachovat pachatel v konkrétním případě, přičemž je nutno brát zřetel na jeho individuální charakteristiky a zvláštní okolnosti každého případu. Projevem subjektivního pohledu tak jsou osobní poměry pachatele a možnost vědět.

Žalobcová obrana je založena na tom, že o přimísení alkoholu do Coly v rozhodné době nevěděl. V době okolo 20.00 hod. při večeři vypil dvě dcl červeného vína s Colou. V době okolo 23.00 hod. si v baru u své známé objednal dvě Coly bez alkoholu. Tyto pil po dobu asi 20 až 25 minut. Před započítím jízdy a během ní na sobě nepocíťoval žádné příznaky, že by byl pod vlivem alkoholu. Rovněž se domníval, že víno vypité okolo 20.00 hod. již na něj nebude mít žádný vliv. Až později se od paní M. dozvěděl, že do objednané Coly mu byl přimíchán alkohol. Za důkazy k jeho exculpaci slouží svědecká výpověď a znalecký posudek. Výpověď svědkyně S. M., kterou soud oproti správním orgánům shledal věrohodnou ve vztahu ke skutečnostem rozhodným pro posouzení tohoto případu, potvrdila zejména to, že k přimíchání alkoholu do Coly došlo bez žalobcova vědomí. Znalkyně potvrdila, že pokud P. Š. kolem 20.00 hod., kdy večeřel, vypil celkem 2 dcl červeného vína s Colou, pak by se tento alkohol do 23.00 hod. téhož dne z jeho organismu zcela vyloučil, pokud by téhož dne od 23.00 do 23.20 hod. vypil 2 x 0,3 litry Coly, přičemž do každé sklenice by bylo přidáno 0,05 litru 50% slivovice, pak by hladina alkoholu v jeho krvi na vrcholu vstřebávání, tj. ve 24.00 hod., činila nejméně 0,52 g/kg a nejvýše 0,60 g/kg, což by odpovídalo i výsledkům prováděných dechových zkoušek, že při koncentraci alkoholu v krvi 0,52 až 0,60 g/kg jde jen o mírné postižení smyslových, duševních a jemných pohybových funkcí, které nemusí být na dotyčné osobě pro okolí patrné a rovněž běžným lékařským vyšetřením ho v řadě případů nelze odhalit, a že k vyličené situaci nelze jednoznačně říci, že by P. Š. musel poznat, že do Coly byla přidána slivovice. Na základě těchto důkazů dospěl zdejší soud k závěru, že žalobce navrhl dostačující důkazy na svou obhajobu. V situaci, ve které se ocitl, ani při trvání na určité míře opatrnosti nelze podle soudu dospět k závěru o naplnění podmínky „vědět mohl“. K závěru o existenci nevědomé nedbalosti musí být splněny všechny její podmínky kumulativně; chybí-li jen jedna jediná, o nedbalost ani

nevědomou nejde. Žalobce jednal ve skutkovém omylu negativním (nevěděl, že faktická okolnost, která podmiňuje jeho odpovědnost za přestupek, skutečně existuje). Jeho jednání ovšem nebylo zaviněné v žádné z možných forem zavinění.

Žalovaný správní orgán pokládá za zcela neobhajitelné tvrzení žalobce, že jeho podpis na oznámení přestupku neznamena souhlas, potvrzení či přiznání, že vědomě řídil motorové vozidlo pod vlivem alkoholu, tedy že souhlasí s přestupkem, ale že souhlasí výsledek měření dechové zkoušky na přístroji s vytisknutými údaji.

S tímto hodnocením tvrzení žalobce žalovaným správním orgánem však soud nesouhlasí, naopak se vzhledem k textu, který je tu signován, ztotožňuje s argumentací žalobce, že jestliže je řidiči předloženo oznámení o přestupku, kde má možnost se vyjádřit a podepsat, automaticky to přece neznamena, že když to oznámení podepíše, že souhlasí s přestupkem, respektive se svou vinou. Vina žalobce by měla být prokázána v následném správním řízení. To potom nemusí probíhat žádné správní řízení a dokazování, jestliže je s pouhým podpisem oznámení přestupku automaticky spojováno i uznání viny.

Žalovaný správní orgán má dále za to, že řidič, který bude přesvědčen o tom, že před jízdou nepožil žádný alkoholický nápoj, resp. že není pod jeho vlivem, přičemž výsledek dechové zkoušky v rámci silniční kontroly je opačný, bude proti tomuto zásadně nesouhlasit, výsledek dechové zkoušky bude naléhavě namítat, bude uvádět okolnosti, které vyloučí požití alkoholu, bude navrhovat důkazy apod.

K tomu soud konstatuje, že většina řidičů by se jistě tak zachovala, někteří řidiči se ovšem mohou zachovat jinak. Z různých důvodů. V daném případě to bylo zřejmě z toho důvodu, který byl posléze uveden u soudu: vzhledem k tomu, že toho dne večer vypil 2 dcl vína, mohl se žalobce domnívat, že při kontrole byl zjištěn tzv. zbytkový alkohol.

Lze tudíž uzavřít, že podle názoru soudu žalobce v daném případě prokázal, že tu není dáno zavinění ani ve formě nedbalosti nevědomé a že jeho odpovědnost za přestupek, z něhož byl správními orgány uznán vinným, zde tedy není naplněna.

– 7 –

Případy obdobnými právě řešenému se zabýval také Nejvyšší správní soud.

V rozsudku ze dne 12.5.2011, čj. 7 As 105/2010-96 (k dispozici na www.nssoud.cz), došel Nejvyšší správní soud k tomuto názoru: „*Měl-li obviněný z přestupku podle § 22 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 31.7.2011, přiměřené důvody se domnívat, že v době, kdy řídil vozidlo, již nemohl být alkohol v jeho krvi v míře přesahující fyziologickou hladinu přítomen, nejednal zaviněně. Odpovědnost za tento přestupek by pak u něho nepřicházela v úvahu.*“.

Z tohoto rozsudku Nejvyššího správního soudu ovšem rovněž plyne, že pokud obviněný z přestupku podle § 22 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích, má přiměřené důvody se domnívat, že v době, kdy řídil vozidlo, již nemohl být v jeho těle alkohol v míře přesahující fyziologickou hladinu, nejednal zaviněně, a nemůže být proto za přestupek odpovědný. V

citovaném rozsudku bylo rovněž mimo jiné konstatováno: „Úkolem správního orgánu bylo postavit najisto, že důvody, pro které stěžovatel spoléhal na to, že neporuší nebo neohrozí zájem chráněný zákonem, nejsou přiměřené.“.

S tímto názorem sedmého senátu se neztotožnil pátý senát Nejvyššího správního soudu.

V usnesení ze dne 30.5.2012, čj. 5 As 126/2011-59, jímž byla věc postoupena rozšířenému senátu (k dispozici na www.nssoud.cz), pátý senát mj. uvedl, že má za to, že skutečnost, zda „rozumné důvody“, pro které by nebylo lze vinit pachatele z přestupku řízení motorového vozidla pod vlivem alkoholu, skutečně existují (např. z hlediska zdravotního, zpomalený proces odbourávání alkoholu - viz argumentace výše cit. rozsudkem sedmého senátu), by vždy byl povinen prokazovat obviněný, důkazní břemeno stran takových skutečností nemůže ležet na správním orgánu (nadto i v případě, pokud osoba má zdravotní potíže a svůj zdravotní stav zná, přitom je srozuměna s tím, že u ní dochází k pomalejšímu odbourávání alkoholu z těla, je třeba, aby takovou skutečnost brala při zahájení jízdy v potaz). Zjišťování možných skutečností, které by mohly ovlivnit zjištěnou hladinu alkoholu v těle pachatele (tím méně zcela absurdní požadavek na prokázání toho, jakým způsobem se alkohol do těla pachatele dostal), není zcela představitelné a ani proveditelné. Nelze akceptovat argumentaci pachatele a vycházet z údajů, které pachatel použije z běžně publikovaných tabulek, které uvádějí dobu odbourávání alkoholu, a to v závislosti na pohlaví, hmotnosti, množství a době požití alkoholu, neboť, jakkoli některé údaje nemusí být sporné (pohlaví, hmotnost, popř. druh alkoholu), údaj o množství a době požití je vždy pouze v rovině tvrzení pachatele. Správní orgán přitom takový údaj je jen stěží schopen ověřit (zda pachatel skutečně požil pouze 0,7 l vína nebo 2 l vína, 2 piva nebo deset piv, zda tomu bylo ve 20:00 hod. předchozího dne nebo ve 02:00 hod. ráno); nemůže být proto jako vstupní údaj pro výpočet doby, kdy pachatel má za to („rozumně se domnívá“), že již v jeho těle alkohol být nemůže, jen ničím nepodložené tvrzení, z něhož by měl správní orgán vycházet a dovozovat, zda zde existují „rozumné důvody“ (přitom tento neurčitý pojem sedmý senát ve svém rozhodnutí nikterak rámcově nevymezil) či nikoli. ... Dle názoru pátého senátu zaviněného jednání se pachatel dopustí již tím, že po požití alkoholu řídí motorové vozidlo; a to byť jen ve formě nedbalosti vědomé, popř. nevědomé. Případné liberační důvody musí vždy prokazovat obviněný, nikoli však správní orgán. (např. v restauraci mu bylo podáno při obědě alkoholické pivo, byť si objednal pivo nealkoholické, přitom rozdíl nemohl poznat, a byl tedy v dobré víře, že alkohol nepil – i zde však nelze setrvat pouze na tvrzení pachatele, ale by bylo třeba vést dokazování např. výslechem svědků, apod.). Pokud by argumentace předestřená v judikátu sedmého senátu měla být zobecněna na aplikaci dotčeného ustanovení přestupkového zákona, je takový názor, který by měl zavázat správní orgány k určité správní praxi zcela mimo realitu, jelikož by bylo zřejmě nutno vždy ze strany správního orgánu prokazovat pravdivost tvrzení ohledně množství a způsobu předchozího pití alkoholu, což je absurdní (požadavek zpětného prokazování průběhu konzumace alkoholu) a v praxi nemožné.

K tomu zdejší soud dodává, že má za to, že v případě právě před ním rozhodovaném žalobce P.Š. zmíněné liberační důvody prokázal. I když názorový střet sedmého a pátého senátu nebyl zatím rozšířeným senátem rozhodnut, žalobce P.Š. by podle názoru krajského

soudu své důkazní břemeno unesl, i kdyby se rozšířený senát posléze přiklonil i k pro obviněné přísnější variantě rozvržení důkazního břemene.

– 8 –

Pátý senát Nejvyššího správního soudu zároveň v usnesení ze dne 30.5.2012, čj. 5 As 126/2011-59, prohlásil stávající závěry tohoto soudu (resp. jeho sedmého senátu) mající zjevně zobecnující potenciál za neudržitelné a velmi zneužitelné, neboť poskytují účinný návod každému, kdo se neztotožňuje s principem nulové tolerance alkoholu.

Zdejší soud si je dobře vědom zneužitelnosti i svých závěrů; každou obdobnou věc je proto třeba velice pečlivě zkoumat. Že argumentace obdobná té, která je užita v tomto případě, nevede u zdejšího soudu automaticky k úspěchu žalobce, je ostatně krajskému úřadu dostatečně známo z rozsudku ve věci sp. zn. 17Ca 23/2009 (byť v ní rozhodoval jiný samosoudce).

– 9 –

Žalovaný správní orgán se dovolává vyjádření zástupce žalobce, že takováto forma svědecké výpovědi je soudy v trestním řízení brána jako nedůvěryhodná. Ve skutečnosti zástupce žalobce v podstatě poukázal na to, že v trestním řízení se setkává i s tím, že jako nedůvěryhodní jsou shledáváni jak svědci, kteří si na nic nevzpomínají, tak svědci, kteří mluví jako kniha. Zdejší soud, jak podrobněji vyložil výše, považuje posuzování věrohodnosti výpovědi ve složitějších případech za značně obtížnou otázku; rezignaci na kontextové pojetí a soustředění se toliko na míru výmluvnosti či něco podobného pokládá za cestu vedoucí k interpretačním omylům. I když tedy Nejvyšší správní soud standardně judikuje, že – zhruba řečeno a ve vztahu ke správnímu trestání – správní řízení má podobné rysy jako trestní řízení, správní soudy přezkoumávající věci správního trestání (nebo v nich dokonce nalézající) by se podle zdejšího soudu eventuálních chyb svých trestních kolegů měly spíše vystříhat než jim podléhat.

Podle žalovaného Nejvyšší správní soud v tomto případě jednoznačně konstatuje, že rozhodnutí krajského soudu by mělo směřovat k zamítnutí žaloby. Zdejší soud ovšem ve zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu čte tato slova: „v této souvislosti Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že svým rozhodnutím nijak nepředjímá výsledek žalobního sporu, tj. nevyjadřuje se ke správnosti a zákonnosti rozhodnutí žalovaného“ (bod 22, část věty druhé za středníkem).

Žalovaný se dále dovolává zápachu alkoholu z úst žalobce při silniční kontrole. K tomu soud konstatuje, že tato informace pochází jen z úředního záznamu. O takovém záznamu však platí tento názor: „*Úřední záznam o tom, že byl spáchán přestupek a kdo je z jeho spáchání podezřelý, poskytuje správnímu orgánu pouze předběžnou informaci o věci; nelze jej však považovat za důkazní prostředek (§ 51 odst. 1 správního řádu z roku 2004). K dokazování průběhu událostí popsanych v úředním záznamu slouží mj. svědecký výslech osoby, která úřední záznam pořídila, nikoli tento záznam.*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22.1.2009, čj. 1 As 96/2008-115, publikovaný pod č. 1856/2009 Sb. NSS). A v daném případě ke svědeckému výslechu žádného z policistů nedošlo.

Žaloba byla tedy shledána důvodnou, a proto soud podle § 78 odst. 1 věty první s.ř.s. zrušil napadené rozhodnutí pro nezákonnost a současně podle § 78 odst. 4 s.ř.s. vyslovil, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.

V dalším řízení je správní orgán vázán právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Jelikož soud zrušil rozhodnutí správního orgánu ve věci, v níž sám prováděl dokazování, je správní orgán podle § 78 odst. 6 s.ř.s. v dalším řízení povinen zahrnout tento důkaz mezi podklady pro nové rozhodnutí. Soud proto spolu s vrácením zapůjčeného spisového materiálu poskytne žalovanému správnímu orgánu kopii zvukového záznamu výpovědi svědkyně S.M. provedené při jednání před soudem dne 31.7.2012.

Žalobce, který měl ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. proti žalovanému správnímu orgánu, který ve věci úspěch neměl, právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem. V návaznosti na jeho podání ze dne 17.12.2009 a vyjádření ze dne 2.8.2011 mu byla přiznána náhrada těchto nákladů ve výši **11.600,- Kč**, skládající se ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu ve výši 2.000,- Kč a dále z odměny advokáta za čtyři úkony právní služby v plné výši, tj. po 2.100,- Kč (= 8.400,- Kč), a z náhrady hotových výdajů za čtyři úkony právní služby po 300,- Kč (= 1.200,- Kč) podle § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. a) a g) a § 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Za úkony právní služby oceněné plnou výší se považují převzetí a příprava zastoupení a účasti na jednání před soudem dne 2.8.2011, 31.7.2012 a 11.9.2012. Odměna advokáta a náhrada advokáta byly navýšeny o částku **1.920,- Kč** odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny a z náhrady odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (§ 57 odst. 2 s.ř.s.). Ke splnění povinnosti nahradit žalobci náklady řízení bylo žalovanému stanoveno platební místo podle § 149 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s. a určena pariční lhůta podle § 160 odst. 1 část věty za středníkem o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s. [s přihlédnutím k reálným možnostem správního orgánu takovou platbu uskutečnit].

Jelikož Nejvyšší správní soud shledal, že v původním řízení se krajský soud dopustil vady řízení, která mohla mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí, a že původní rozsudek krajského soudu trpí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů, má zdejší soud za to, že kasační stížnost proti jeho rozhodnutí vydanému v dalším řízení nelze omezit toliko na důvod uvedený v § 104 odst. 3 písm. a) části věty za středníkem s.ř.s., ale nutno ji připustit v rozsahu každého z v úvahu připadajících důvodů upravených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Plzni dne 11. září 2012

JUDr. PhDr. Petr KUCHYNKA, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Helena Kovářiková